

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po poštu 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Po padcu Daladierjeve in Boncourjeve vlade

KOMBINACIJE, KI SE PORAJAJO IZ VLADNE KRIZE.

Prav v času, ko je Nemčija zapustila Ženevo in vsaj zaenkrat prekrižala vse razorožitvene načrte, je doživela francoska vlada ministrskega predsednika Daladierja in zunanjega ministra Paula Boncourja v poslanski zbornici nezaupnico in je morala sledeč tradiciji demokracije parlamentarizma podati ostavko. Dasi ji je bila izrečena nezaupnica zaradi finančnega sanacijskega načrta, stoji v ozadju nedvomno tudi senca — zunanje politike! Čeprav ima Francija največje zlate rezerve, je njena valuta vendar ogrožena, in sicer zaradi vedno bolj se množčega proračunskega primanjkljaja, ki raste v težke milijarde. Dohodki vlade daleč zaostajajo za izdatki, tudi za najnujnejši. Deficit se preklada z enim ramen na druga, iz enega leta v drugo, naposled pa se mora tudi tu nekje postaviti končna ovira, preko katere ni mogoče brez radikalne operacije.

Daladierjeva vlada je segla pri svojem stremjenju po ozdravljenju državnega gospodarstva po najnavadnejših rešilnih sredstvih: izdejala je načrt, po katerem se znova znižajo prejemki državnih nameščencev in povišajo obstoječi ter uvedejo še novi davki. Prav to oboje pa zadeva najbolj v živo vse sloje francoskega naroda, tiste, ki od države prejema in kakor tiste, ki ji darujejo. Zrevoltirani so bili vsi, in če bi bil Daladierjev načrt v parlamentu sprejet, bi bile proglašene številne stavke, pričeli bi se veliki nemiri. Skrajni levičarji in desničarji, ki v Daladierjevi vladi niso bili zastopani, ampak so jo podpirali le od časa do časa, so že zaradi demagogije morali glasovati proti načrtu. Na ta način so si ohranili in še bolj pridobili zaupanje volilcev, na katere računajo pri bodočih volitvah, ki morda niso več tako daleč. In da bodo te volitve temeljito spremenile sestavo parlamenta, menda tudi v Parizu ni prav nobenega dvoma več. Tendenca kaže izrazito v radikalizacijo, desničarsko in levičarsko, vendar v prvo dosti bolj kakor v drugo.

Kakor smo že prej omenili, je dobila Daladierjeva vlada nezaupnico tudi zaradi svoje zunanje politike, dasi o njej na usodni seji parlamenta ni bilo govora. To svoje stremjenje so tisti, ki so

glasovali proti vladi, skrili za finančni sanacijski načrt. Ves svet namreč ve, da so levičarji Leona Bluma in okoli njegovega tiska odločni nasprotniki vsake koncesije Hitlerjevi Nemčiji. Ti so nasprotniki Nemčije zaradi svoje strankarske orientacije, ki je skrajno nasprotje fašizma. Ves svet pa tudi ve, da so z Leonom Blumom istih misli desničarji, toda ne iz strankarskih, marveč patriotskih ozirov in svojega gledanja na evropski mednarodni položaj. Desničarji so odločno proti vsaki razorožitvi, ki ne bi stoddostno ugodila vsem francoskim zahtevam. V Daladierju in Paulu Boncourju so zato videli dva premovala energična, preveč li kompromisom, k popuščanju nagnjena državnik. To je bilo jasno razvidno vse zadnje čase iz raznih govorov desničarjev in iz vsega desničarskega tiska.

Položaj, ki je tako nastal po padcu Daladierjeve vlade, je zelo težaven. Trenutno ni prav nobenih jasnih izgledeov za kakršnokoli kombinacijo. Tako levičarji kakor desničarji so prešibki, da bi oni mogli sestaviti vlado, še manj pa bi bilo mogoče spraviti obe ti dve opozicijski skupini v skupni kabinet. To je nemogoče. Mogoča bi bila samo nova, reformirana kombinacija dosedanje vlade z eventualno novimi ljudmi na čelu. Toda tudi tu so po treh krizah izčrpane že skoraj prav vse možnosti. Če se bo torej sestavila nova vlada spet na tej bazi, bo mogla biti le kratkotrajna. Mogoče pa je, da se bo seglo že sedaj po radikalnejši rešitvi, po razpustu parlamenta in novih volitvah, ki bi, kakor vse kaže, prinesle velik premik na desno. To pa bi pomenilo velike, usodne spremembe v notranji in zunanji politiki. V zunanji bi to pomenilo konec vsakega popuščanja in pričetek ustvarjanja nove, neuklonljive Francije, ki bi se opirala izključno le na svojo lastno moč in na svoje zaveznike v Evropi in drugod.

Taka sprememba bi bila zelo dalekosežnega pomena tudi za malo antanto in zlasti Jugoslavijo, pa tudi obče za vso srednjo Evropo in celo Evropo. Zaenkrat so pa to le kombinacije. Počakati moramo najprej na potek pogajanj za novo vlado in na njeno sestavo.

Prehodna vlada radikalnih socialistov

RADIKALNI SOCIALISTI SKUŠAJO SESTAVITI NOVO VLADO S ZODPORO CENTRUMA. BONNET IMA NAJVEČ IZGLEDOV. — HERVEE PRAVI, DA BO FRANCIJO REŠIL SELE FRANCOSKI MUSSOLINI ALI HITLER.

PARIZ, 25. oktobra. Prvi dan krize ni s svojimi posvetovanji v Elyseeju prinesel nobene razjasnitve položaja. Razdor med socialisti in radikalnimi socialisti je tako velik, da je vsako nadaljnje sodelovanje izključeno. Radikalni socialisti, ki se ne dajo izpodrinili po desnici, se približujejo sredini, s katero naj bi sestavili razširjeni prehodni kabinet, katerega bi podpiral centrum, vendar brez vsake odgovornosti. Temu primerno bi se spremenil tudi finančni sanacijski načrt, ki bi bil potisnjen nekoliko na desno. Danes se imenuje kot najresnejši kandidat za novega ministrskega predsednika dosedanja finančni minister Bonnet. Na vsak način se pa pričakuje, da bo nova vlada imenovana že danes.

PARIZ, 25. oktobra. Znani nacionalni publicist Gustave Hervé piše v svojem listu »La Victorie« naslednje: »Želite li, da vam dam prognozo za bodočo vlado, kakor tudi za vse vla-

de, ki ji bodo sledile? Jaz trdim danes, da se ne bo mogla Francija iz svojega sedanjega tragičnega položaja, v katerega je zabredla zaradi svetovne vojne in nezdravega parlamentarnega sistema, rešiti nikakor drugače, kakor le z nacionalno revolucijo, ki bi se dala izvesti spričo bojazljivosti in neodločnosti strank igraje, in sicer na podoben način, kakor sta jo izvedla Benito Mussolini v Italiji in Adolf Hitler v Nemčiji. Povem vam že danes — piše Hervé — da se bo vsa Francija uklonila najboljšemu francoskemu Mussoliniju ali Hitlerju že zato, da ugorobi — blagru francoskega naroda škodljivi in preživeli parlamentarizem.

»Le Jour« je mnenja, da se politika Geoga Bonnetta nikakor ne da spraviti v sklad z miselnostjo kakega Renaudela. Z omahljivo podporo nekaterih centromovskih skupin pa radikalni socialisti tudi ne bodo mogli več dolgo vladati.

Nagrobni govor razorožitveni konferenci

KONFERENCA BO ODGODENA BREZ NOVEGA TERMINA. DRŽAVNIKI IZGUBLJAJO VERO V RAZOROŽITEV.

LONDON, 25. oktobra. Včerajšnji jutrnji tisk komentira predsednični sklep angleške vlade, da bo odpotoval v Ženevo namesto zunanjega ministra Sira Johna Simona državni podtajnik Eden. Splošno prepričanje je, da razorožitveni konferenci ne bo preostalo drugega, kakor da se odgodi za nedoločen termin, predvidoma preko novega leta. Politični sotrudnik lista »Daily Telegraph« doznava, da se bo morala razorožitvena konferenca odgoditi že zato, ker glede nadaljnjih korakov ni bil dosežen med Anglijo,

Ameriko, Francijo in Italijo noben sporazum. Angleška vlada izmenjava svoje misli z ostalimi državami po diplomatski poti. »Daily Express« piše, da bo držal državni podtajnik Eden danes v Ženevi nagrobni govor razorožitveni konferenci. Sir Simon je na predsednični seji vlade sporočil svojim tovarišem, da je izgubil na podlagi razgovorov, ki jih je imel zadnje dni, vsako upanje na sporazum in je zato tudi popolnoma nemogoča vsa ka prava konvencija o razorožitvi.

Strašna železniška nesreča v Franciji

PARIZ, 25. oktobra. Ekspresni vlak Cherbourg - Pariz je včeraj jutraj ob 9.55 med postajama Conches in Bonneville skočil s tirnice. Lokomotiva je padla v potok Iton in potegnila za seboj 6 potniških voz, ki so se v polnem pomenu besede prevrtili in razbili. Kmetje, ki so delali na polju v bližini kraja katastrofe, so prihiteli takoj na pomoč in potegnili izpod razbitin nekaj trupel. Ostali kmetje so takoj odhiteli po pomoč. Do 15. ure so potegnili izpod razbitin že 10 mrtvih potnikov. Železniška uprava sodi, da je zahtevala katastrofa 40 do 50 mrtvih in najmanj 60 nevarno ranjenih.

PARIZ, 25. oktobra. Strašna železniška katastrofa je zahtevala po točnih uradnih ugotovitvah 30 mrtvih in 32 nevarno ranjenih. O zagonetnem vzroku nesreče je bila uvedena obširna preiskava.

Anschluss in Habsburžani

LONDON, 25. oktobra. Češkoslovaški zunanji minister je sprejel v avdienci dopisnika lista »New Chronicle« in mu dejal, da se bo v primeru »Anschlusa« Avstrije k Nemčiji, Češkoslovaška obrnila preko Društva narodov na Francijo in Anglijo ter

sodelovala v vsaki sklenjeni akciji. Kar se tiče restavracije habsburške monarhije, ki jo pa dr. Beneš smatra itak kot nemogočo in neverjetno, bi mala antanta v takem primeru takoj izvedla popolno blokado Avstrije. Na koncu je dr. Beneš rekel, da je prepričan, da razorožitvena konferenca mora nadaljevati svoje delo in da nikakor ne sme kapitulirati pred Nemčijo.

IZSTOP NEMČIJE IZ MEDNARODNEGA URADA DELA.

BERLIN, 25. oktobra. Agencija »Conti« poroča, da je nemški konzul v Ženevi uradno obvestil predsednika Mednarodnega urada dela o izstopu Nemčije iz te mednarodne organizacije.

NEMŠKA KANDIDATNA LISTA.

BERLIN, 25. oktobra. Priprave za volilne liste še niso končane. V vseh 36 volilnih okrožjih bo postavljena le ena lista, ki bo vsebovala le deset imen s Hitlerjem na čelu. Verjetno je, da bosta med temi 10 imeni tudi imeni državnega podkancelarja von Papena in glavnega voditelja »Stahlhelma« majorja Seldteja. Kot gotovo dejstvo pa se proglašata tudi domneva, da na listi ne bo Göringovega imena. Končna odločitev glede sestave kandidatne liste bo padla sredi tedna.

Japonci groze Rusiji in Ameriki

MANDŽURIJA JE PLEN JAPONSKE, KI JO IZROČI SAMO TEDAJ, ČE BO PREMAGANA NA BOJNEM POLJU.

TOKIO, 25. oktobra. Agencija »Rengo« poroča, da je vojni minister Araki objavil, da bo Japonska svojo politiko v Mandžuriji izvedla do konca brez ozira na grožnje Rusije in Združenih držav Severne Amerike. Mandžurijo je Japonska zavzela z mečem in jo bo vrnila le, če bo premagana na bojnem polju. Nobeni ameriški ali ruski manevri ne bodo mogli odvrtiti Japonske s poti, po kateri bo vladala nad vso Mandžurijo, katero smatra kot vojni plen in z ozirom na to tudi kot objekt, ki ga sme izkoriščati po mili volji. Vlada je nujno poklicala svojega washingtonskega poslanika v Tokio. Obenem je zahtevala od njega, da li poda podrobno poročilo o stališčih ameriške vlade z ozirom na konflikt, ki vedno bolj dozoreva na Pacifiku in Daljnem Vzhodu med Rusijo, Japonsko in Združenimi državami.

NEWYORK, 25. oktobra. Japonski poslanik grof Debuči je bil brzojavno poklican v Tokio, da poda situacijsko

poročilo. Splošno se smatra, da se Debuči ne bo vrnil več na svoje mesto.

MUŠANOV OBISČE BUDIMPEŠTO.

SOFIJA, 25. oktobra. Ministrski predsednik Mušanov je izjavil, da bo pred Novim letom odpotoval v Budimpešto, kjer bo tako vrnil obisk madžarskemu ministrskemu predsedniku Gömbösu in zunanjemu ministru Kanyi.

HOOVER KOMISAR ZA NEMŠKE BEGUNCE.

NEWYORK, 25. oktobra. Kakor doznava tukajšnji dopisnik angleškega lista »Daily Herald«, bo bivši predsednik Združenih držav Severne Amerike, Hoover, najbrže imenovan za vrhovnega komisarja za nemške begunce.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA NA KUBI.

HAVANA, 25. oktobra. Stavka železničarjev zavzema vedno večji obseg. Računa se, da bo v 24 urah na vsej Kubi popolnoma ustavljen železniški promet.

Dnevne vesti

Nova železniška potniška tarifa

Prvega novembra stopi v veljavo nova potniška tarifa na naših železnicah. V tarifi za potniške vlake ni posebnih sprememb, znižana je le tarifa za brzovlake. Nova tarifa znaša skupno z dodatkom, ki se plačuje od 15. februarja t. l. za potniške vlake od 1 do 200 km 3.50 do 140 Din (8 do 140), za III. razred 2 do 80 (3.50 do 71). Nova tarifa predvideva minimalno razdaljo do 5 km, dočim je znašala preje do 10 km. Za III. razred je na splošno tarifa večja kot preje in za večje razdalje že precej občutljivo. Za II. razred je tarifa na razdaljah do 150 km nekoliko nižja, od 151 do 300 km nespremenjena, nad 300 km pa nekoliko nižja. Večje pa so spremembe v tarifah za brzovlake. Do razdalje 50 km so cene odslej vedno enake in velja vožnja v III. razredu 42, v II. 53 v I. pa 60 Din. dočim je bila doslej cena za vsakeh 5 km razdalje višja, tako, da je pri razdalji 50 km dosegla za III. razred 36, za II. razred 54.50, za I. razred pa 63.25 Din. Ta enotnost cen do razdalje 50 km ima namen, da bi se brzovlaki uporabljali sploh le za daljše proge. Pri razdalji nad 50 km pa so cene za vse razrede nižje. Tako znašajo cene pri razdalji od 91 do 100 km za III. razred 64, preje 71; za II. razred 105, preje 105.50; za prvi razred pa 118, preje 122.75 Din. Pri razdalji od 491 do 500 km pa za III. razred 238, popreje 279; za II. razred 417, preje 461; za I. razred pa 491, preje 558 Din. Cene so torej povišane samo za III. razred potniških vlakov, vendar pa bo to povišanje manj občutno z uvedbo blokov, potniških kart na kratke proge z znižano ceno za vožnje tja in nazaj. Poleg tega pa se bodo izvedle na lokalnih progah, zlasti kjer se občuti konkurenca avtobusov, posebne znižane cene. Pocenitev I. in II. razreda pa ima namen pridobiti imovitejše potnike, da bi se namesto III. razreda posluževali udobnejših višjih razredov. Dvomimo pa, da bo to malo znižanje v celoti doseglo svoj namen.

Preselitev magistratnega ravnatelja. Z današnjim dnevom se je preselil v ravnateljsko pisarno magistratni ravnatelj g. Rodošek. Ravnateljeva pisarna ima telef. št. 23-77.

Poroka. Te dni sta se poročila g. Fran Vičar, učitelj in gđ. Vida Jarnikova, učiteljica, oba v Juršincih pri Ptujju. Bilo srečno!

Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Anton Japelj in Josipina Wellgonjeva, Anton Lenč in Tončka Vučkova, Vladimir Oder in Jožica Valentiničeva, Srečko Švarc in Anica Buričeva, Franc Babšek in Marija Hermanova ter Jože Škerl in Marica Bajerjeva. Novoporočencem mnogo sreče!

Iz državne službe. V višjo položajno skupino je napredoval upravnik mariborske državne moške kaznilnice gosp. Niko Vrabl.

Redek jubilej vzorne matere. V krogu svojih otrok, sorodnikov, znancev in prijateljev praznuje danes svoj 60. rojstni dan ga. Pavla Parmova, rojena Pavšinovala, vdova po okrajnem glavarju in znanim slovenskem skladatelju Viktorju Parmu. Kljub visoki starosti je jubilantka še čila in zdrava. Jubilantka izhaja iz znane ljubljanske Pavšinovove rodbine in je s svojim možem vzgojila več otrok v narodnem duhu. Številnim čestitkam se priključujemo tudi mi in ji kličemo še na mnoga leta!

Gostilničarji zborujejo. V dvorani restavracije Kolarac se je pričel danes kongres gostilničarske zveze, katerega so se udeležili delegati iz vse države, med njimi tudi iz Maribora. Ob priliki kongresa se je zbralo v Beogradu okrog 5000 gostilničarjev in kavarnarjev, ki so si ogledali znamenitosti naše prestolnice, popoldne pa so obiskali Zemun.

Rdeče zastave v Mariboru. Že od preteklega ponedeljka sem so po nekaterih mariborskih tovarnah razobešene rdeče zastave. Na štirinastih drogih visita dve rdeči zastavi še danes v tovarni Doctor & drug, velika rdeča zastava pa je bila razobešena v ponedeljek zjutraj tudi v tovarni Hutter & drug, in to kljub temu, da je to po zakonu prepovedano.

Finančni minister odobril nakup Berdajsovega gradu. Iz Novega Sada, kjer se je udeležil kongresa Zveze mest, se je podal mariborski mestni župan g. dr. Lipold v Beograd. Tu je interveniral v zadevi glede nakupa Berdajsovega gradu. Bil je pri finančnem ministru, ki je odobril nakup po mestni občini. Interveniral pa je tudi o gradnji mariborske carinarnice in carinskih skladišč. Dosegel je, da bo imenovana posebna komisija, za ugotovitev gradbenega programa za carinarnico in carinska skladišča, obenem je tudi uspel s svojo intervencijo na merodajnem mestu, da bo proslava domačega 45. pešpolka preložena na nedeljo 19. novembra in tako združena v veliko manifestacijo petnajstletnice priključitve Maribora in njegovega zaledja k Jugoslaviji, ki jo priredi Zveza Maistrovih borcev na najsvetanejši način.

Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.

VELIKA KAVARNA Kožaški pevski zbor balalajka-Jazz 1. Novembra 1.

Podporno društvo na drž. klasični gimnaziji priredi 30. tm. ob 17.30 uri v gimnazijski zbornici svoj redni letni občni zbor z običajnim sporedom. Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil ob 18. uri prihodnji občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu navzočih članov. Prijatelje društva vladno vabi odbor.

Ljudska univerza v Mariboru. Dve izredno lepi priveditvi sta še na sporedu za teden. V petek 27. tm. predava o svojem dolgoletnem bivanju med pigmeji in bantuškimi črnci znameniti raziskovalec Afrike g. pater Schebesta iz Prage. Pigmeji in bantuški črnci spadajo k najstarejšim in najprimitivnejšim človeškim plemenom na zemlji in so med njimi ohranjene prastare oblike verskega, rodbinskega in družabnega življenja. Zanimivo predavanje bo ponazorjeno z lepim filmom. Za mladino bo g. pater predaval popoldne ob 16. uri, za odrasle pa ob 20.15. V soboto nas obišče spet Mariborčanom že dobro znani pariški arheolog g. Leon Rey, raziskovalec Albanije. Govoril bo ob 20.15 o prekrasnih pariških javnih spomenikih na podlagi mnogih skopičnih slik, ter pojasnil lepoto spomenikov in zgodovino pomembnih mož, ki so upodobljeni v njih. Tudi oni, ki francosčine ne obvladajo dobro, bodo gotovo spoznali mnogo zanimivega.

Izlet z avtobusom v Ljubljano. Ob priliki prvenstvene tekme Hajduk:Primorje, ki bo v nedeljo 29. tm. priredi mariborski »Putnik« izlet z avtobusom v Ljubljano, če se bo prijavilo zadostno število izletnikov. Vožnja tja in sem bo stala 80 Din. Avtobus bo odpeljal iz Maribora ob 7. uri zjutraj, iz Ljubljane pa se bo vrnil okrog 19. ure. Prijave sprejema pisarna »Putnika« do četrta 26. tm.

Zbor harmonikarjev »Pomladka rdečega križa« poučuje strokovni učitelj Vilko Šušteršič, dosedanji vodja zbora harmonikarjev »ISSK Maribora«. Dosedanji uspehi jamčijo za dobro metodo. Čisti dobiček koncertov je namenjen za gradbo doma »Pomladka rdečega križa« v Dalmaciji. Prijave vsak dan v deški meščanski šoli od 15. do 17. ure.

Ravnatelj Kenda, Kristovič in Žunkovič se bodo zagovarjali. V ponedeljek 30. tm. ob 8.30 uri se bo pričela pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča pod predsedstvom okrožnega sodnika dr. Tombaka velika kazenska razprava proti bivšim voditeljem propadle Kmetijske eksportne zadrage v Mariboru Kendi, Kristoviču in Žunkoviču ter tovarišem. Ker so vsi trije bili pred kratkim radi sleparij in goljufij aretirani v Zagrebu, bodo jutri ali pojutrišnjem prepeljeni iz zagrebških zaporov v Maribor. Za razpravo je v Mariboru in po vsej Sloveniji veliko zanimanje, tako, da bo razpravna dvorana prav gotovo prepolna.

Mlada poštenjaka. Dva mlajša dijaka sta našla v Betnavskem gozdu v gramovju dobro ohranjeno moško kolo znamke »Styria«. Kolo je črno pleskano in ima evidenčno številko 51889 iz 19. okraja naše banovine. Dijaka sta pripeljala kolo na policijo, kjer naj se lastnik zglesi.

Z grozo smo nekoč mislili na vsako veliko pranje. Ni nas skrbelo le to, da smo imeli mnogo več dela, kakor ga imamo danes, temveč tudi to, da je morala oseba, ki je opravljala to delo, po končanem pranju cele tedne mazati svoje roke in jih polepševati. Takratno staromodno milo je razjedalo in razmečalo roke ter nagubalo kožo na prstih. Tem neprijetnostim se danes že prav lahko izognemo. Iz plemenitih snovi s strokovno usposoblenostjo izdelano milo, kombinirano s terpentinom kot razkrajajočim sredstvom, nam daje dandanes tako pogosto omenjano terpentinovo milo. Med temi mili so tudi tako blaga mila, da more, če podnevi nekdo pere z njimi, iti zvečer že na zabavo. — Tako dobro znano fino milo je A l b u s terpentinovo milo.

Dinar in gumb v otroškem želodcu. Včeraj je mariborska bolnišnica sprejela v zdravniško oskrbo dva majhna pacienta, stara komaj po 2 leti. Prvi oskrbo vanček je bila ključavničarjeva hčerka Olga Kržinova iz Maribora, ki je med igranjem pogoltnila dinarski novček, drugi pacient s podobno nezgodo pa je bil dninarski sinček Joško Gajšt iz Lobnice, ki mu je zdrknul po grlu v nežni želodec precej velik gumb. Oba pacienta sta izven nevarnosti in bosta z vrujenim dinarjem in gumbom že jutri lahko zapustila hišo trpljenja.

Nezgođe. V Gornjem Porčiču je padel predvčerajšnjim s hleva 53letni posestnik France Zelj. Pri padcu je dobil hude notranje poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico. Tja je prišla po pomoč tudi 20letna šivilja Neža Gričnikova, ki se je zbodla z rjavo šivanko in si zastropila kri.

Drzna žepna tatvina. Ko se je mudila včeraj v Mariboru po opravih zidarjeva žena Franciška Slokarjeva iz Šmartnega ob Paki, je proti večeru zavila v gostilno »Pri škorcju« na Vodnikovem trgu. Tam je povečerjala, ko pa je hotela plačati, je preplašena opazila, da ji je zmanjkala iz žepa denarnica, v kateri je imela 4.200 Din. Vsa iz sebe je zadevo prijavila najbližjemu stražniku. Osumila je tatvine nekoga okrog 40 let starega moškega, ki ji je bil navidezno znan in se je smukal okoli nje.

Ukraden radio-aparat. Iz zaklenjenega stanovanja je neznan storilec ukradel materi dr. Fritza Scherbauma, stanujoči na Trgu svobode, 4.000 Din vreden tricevni radio-aparat znamke »Nora«. Stanovanje je odprl s ponarejenim ključem in izginil z aparatom brez sledu. Predstojništvo mestne policije svari pred nakupom.

SREČKE

ZA II. RAZRED
DRZAVNE RAZREDNE LOTERIJE
JE DOBITE ZOPET V UPRAVI
»JUTRA« IN »VEČERNIKA«
GOSPOŠKA 11. MARIBOR

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 26. tm. 12.15: plošče; 12.45: poročila; 13. čas, plošče; 18. »Otrok in knjige«, predava Marija Kmetova; 18.30 pogovor s poslušalci, se pogovarja prof. Prezelj; 19. srbohrvaščina, poučuje dr. Rupelj; 19.30 plošče po željah poslušalcev; 20. prenos iz Zagreba, francoska glasba; 22. čas, poročila, radio-jazz; 23. konec.

Kino Union. Samo še jutri krasna opereta »Bombe na Monte Carlo« s Hanson Albersom, Ano Stenovo in Heinzom Rühlmannom. V pripravi mojstrsko delo ameriške produkcije z najpriljubljenejšim ljubavnim parom Greto Garbo in Romanom Novarom.

Grajski kino. Samo še nekaj dni »Testament dr. Mabuse« veliko filmsko remek delo največjega režiserja Nemčije Fritza Langa. Naš prihodnji velefilm: Zvezda Valencije, veliki pustolovni film o trgovini z dekleti. Liane Haid, Ossi Osswalda, Paul Westermeister in Oskar Sima v glavnih vlogah. Krasen film s še lepšimi pomorskimi posnetki, izborni glasbo in prvovrstnim petjem. V predpripravi: »Planine kličejo«, največji film sedanosti. Luis Trenker.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 25. oktobra: Zaprtó.
Četrtek, 26. oktobra ob 20. uri: »Voda« Red A.

Petek, 27. oktobra: Zaprtó.
Sobota, 28. oktobra ob 20. uri: »R. U. R.«
Premiera. V proslavo češko-slovaškega narodnega praznika.

Proslava češko-slovaškega narodnega praznika v gledališču. Mariborsko gledališče proslavi v soboto, 28. t. m. češko-slovaški narodni praznik s premiero drame znanega češkega pisatelja Karla Čapka »R. U. R.« (Rossums Universal Robots). V povojni dramski literaturi pomeni to delo izredno zanimivost ter ga še danes uprizarjajo po vseh velikih odrih. Drama »R. U. R.« je pisana zelo dramatično in efektivno ter obravnava problem robotov. Mariborsko uprizoritev tega dela pripravlja gl. režiser J. Kovič, nastopijo pa Starčeva, Kraljeva, Zakrajškova, Savinova, Skrbinšek, P. Kovič, Grom, Daneš, Nakrst, Furijan, Rasberger, Medven, Tovornik, Blaž, Gorinšek, Crnobori, Verdonik in Turk.

Zabavna Vombergarjeva komedija »Voda« se ponovi v četrtek, 26. tm. za red A. — Prva ponovitev otroške igre »Pastirček Peter in kralj Brijantini« bo v nedeljo, 29. tm. ob 15. uri. Vsebinsko je to delo velezabavno ter ga je deca ob nedeljski premieri sprejela z velikim navdušenjem. Rezervirajte si vstopnice!

Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholički, ki so trpeli na želodčnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vse kradejo. Železničarjeva žena Neža Leskovarjeva iz Einspillerjeve ulice je pustila v veži železničarskega konzuma Aleksandrovi cestni za trenotek svoj ročni voziček. Ko pa je hotela nanj naložiti kupljeno blago, ga ni bilo nikjer več. Voziček je bil vreden 250 Din. Leskovarjeva je prijavila tatvino policiji.

Izvoz naših jajc v Švico. Na prizadevanje našega zunanje ministra so pristojne švicarske oblasti zvišale jugoslovanski kontingent za uvoz jajc v Švico za letošnje leto od 25.000 na 33.000 meterskih stotov.

Današnji trg je bil slabo založen. Kmetje so pripeljali 7 voz zeljnih glav, 5 voz krompirja, čebule in zelenjave. Okoličanke so prinesle na trg nad 600 kljunov razne perjadi. Prodajale so kokoši po 20 do 30 Din, gosi in purane po 30 do 60 Din, piščance pa par po 8 do 15 Din. Sočivju in zelenjavi so ostale cene nespremenjene. Precej je bilo na trgu tudi sadja. Prodajali so jabolka po 3 do 4 Din, hruške 4 do 6 Din, breskve 6 do 8 Din, grozdje pa po 4 do 8 Din kilogram. Tudi suhe robe je bila na novem trgu precejšnja izbira. Mnogo je bilo nadalje jesenskih cvetlički pričajo, da se bližajo vsi sveti.

Sejem za živino. Na včerajšnji sejem so prignali skupno 585 glav živine, in sicer: 11 konjev, 12 bikov, 158 volov, 395 krav in 9 telet. Kupčija je bila dobra in je bilo prodanih 338 glav, od teh 27 za Italijo. Cene pa so bile naslednje: debeli voli 3.50 do 4 Din, poldebili 2 do 2.50 Din, voli za rejo 1.75 do 2 Din; bikji za klanje 2 do 3.50 Din; krave debele 2.75 do 3.50 Din, plemenske 1.75 do 2.25 Din, klobasarice 2 do 2.25 Din, molznice in breje krave 2 do 2.75 Din, mlada živina 3 do 4 Din, teleta 6 do 7 Din. Cene mesa: volovsko meso I. vrste 10 do 12 Din, II. vrste 8 do 10 Din, meso, krav in telet 5 do 7 Din, teletina I. vrste 14 do 16 Din, II. vrste 8 do 10 Din, sveža svinjina pa 10 do 18 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 8.8 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 8.7 stopinj C; barometer je kazal pri 16.4 stopinjah 735.6, reduciran na ničlo pa 733.9; relativna vlaga 95; vreme je hladno in oblačno. Vremenska napoved pravi, da kljub naravnemu ogrožanju najbrže ne bo nobenega bistvenega poslabšanja vremena.

Problemi naših ulic, cest in trgov

TLAKOVANJE, PLOČNIKI, ASFALTIRANJE, REGULIRANJE IN ZVEZANJE ULIC.

O regulaciji naših ulic, cest in trgov v Mariboru se je zlasti po osvobojenju zelo veliko pisalo in razpravljalo. Vse to bilo brez koristnih posledic. Zunanje lice Maribora se je mnogo spremenilo, postalo je lepše, prikupnejše. Prav letošnje leto bo pomenilo velik napredek. Do konca je bila letos tlakovana Vetrinjska in Sodna ulica, v celoti na novo pa Aleksandrova cesta skupaj s prostorom pred glavnim kolodvorom. Dela se bližajo tudi h koncu. Za prihodnje leto ostane tu še ureditev pločnikov na obeh straneh. Trdno upamo, da bodo izdelani, sprejeti in izvedeni taki načrti, ki ne bodo pustili vsega na pol poti. Robniki na obeh straneh Aleksandrove ceste se morajo v celoti asfaltirati. Če to ni mogoče naenkrat, naj se zgodi v etapah; toda po določenem sistemu in načrtu! Kombinacija tlakovanih cest in le s peskom posutih robnikov se je izkazala kot skrajno slaba rešitev. Ob dežju nosi voda na tlak blato in pesek, ob suši pa veter neznošen prah. Tlakovani del ostane tako brez pravega efekta. Blato in prah, proti katerima se moramo boriti, ostaneta.

Po dovršitvi teh velikih in dragih del bo treba misliti seveda še na tlakovanje drugih prometnih ulic. Med vsemi najprej na Tattenbachovo, ki je sedaj edina neposredna zveza med tlakovanjem Glavnega trga in istotako tlakovano Kopalniško in Sodno ulico. Nujno bo vstal kmaht tudi problem tlakovanja silno prometnega Trga kralja Petra in pretlakovanja Glavnega trga. Pozneje naj bi se mislilo tudi na Koroško cesto in Tržaško cesto. Vse te vodijo direktno ali indirektno k

carinarnici, zato bi se sredstva lahko dobila iz carinskega tlakovalnega fonda (kaldmine). Ne glede na to pa kliče po prenovitvi tudi naša promenada, Gospoška ulica, ki bi se morala v celoti asfaltirati; regulirati in vsaj deloma razširiti bi se pa morali tudi robniki.

V tesni zvezi z vsem tem je vprašanje dokončne ureditve Glavnega trga. O tej ureditvi so se posvetovali svoječasno že uradne komisije, sklicevale so se ankete in naročali so se načrti. Pozneje je vse zopet zaspalo, menda zaradi finančnih ovir. Toda prav problem ureditve Glavnega trga je pereč, ker je tam tudi živilski trg! Nujna je nadalje regulacija Pobreške ceste med Trgom kralja Petra in Tržaško cesto. Če se ne more zaključiti z lastnikom hiše, ki stoji sedaj sredi regulacijske črte bodočega cestišča zadovoljiva pogodba, naj se uvede nemudoma razlastitveno postopanje. Interesi prometa in razvoja mesta ne smejo trpeti zaradi interesov in kapric posameznikov.

Na zvezo čakata Smetanova in Orožnova ulica, pozneje se bo morala odpreti tudi Marijina ulica na vzhodu do Mlinske, na zahodu pa do Vetrinjske. Problem, ki bo pereč vedno, dokler se ne bo rešil, je tudi razširjenje Tattenbachove ulice pri Glavnem trgu. Tam bo morala izginiti hiša na oglu, v kateri je sedaj dalmatinska gostilna. Je pa še več takih zadev v našem mestu, ki se morajo vsaj proučiti, da se bodo lahko izdelali dokončni načrti, ki naj se potem realizirajo po fiksiranem programu v dobi določenih proračunskih let!

Zborovanje brezposelnih učiteljskih abiturientov

V času od 19. do 21. t. m. so zborovali v Ljubljani brezposelni učiteljski abiturienti in abiturientke. Povod za zborovanje je rodil mučen položaj našega učiteljskega naraščaja, ki je sicer dosegel svoj poklic, ni pa še dobil kruha. Grenke so za to našo mladino okoliščine, ko pomisli, da je dolga leta trgala hlače po šolskih klopih, po končanem studiju pa ne ve ne kod ne kam.

V okviru zborovanja je organizirala sekcija JUJ posebne tečaje za brezposelne učiteljske abituriente.

Teh tečajev so se udeležili tudi nekateri abiturienti iz Maribora in zato nekaj kritičnih opazk: Tečaj bi naj bil prirejan za to, da brezposelni učiteljski abiturienti lahko izrečejo besedo o vsem, kar zadeva njih obupen položaj, da povedo javnosti, kako sodijo in obsojajo vse tiste, ki še danes frazarijo o velikodušnosti in iščejo rešitve ter skušajo zboljšati sedanji položaj današnje mladine.

Vodstvo in program tečaja so si pridržali izključno Ljubljanci. Mariborski absolventi so bili pritegnjeni k delu šele,

ko je bilo že vse določeno, sicer pa so bili odrinjeni od vseh referatov in se tako tudi niso mogli udeleževati debat. Da to ni prav, nam bo vsak pritrdil. Zborovanja se je udeležilo nad 270 abiturientov, in sicer 180 abiturientk in 90 abiturientov. Efekt tečaja je bil vsaj v tem oziru zadovoljiv. Tehnična stran tečaja je bila brezhibna, kar se pa tiče duhovnega efekta, tega je bilo manj. Mnogi so imeli priliko ogledati si zastoj Ljubljano in je bil to poleg pričakovanih dekretov največji in glavni motiv obiska.

V splošnem naj omenimo, da so bila vsa predavanja vse preveč šolska, vtisnjena in vtesnjena. S programom je bilo menda zadovoljno samo vodstvo tečaja. Kljub temu pa so se nekateri zborovalci ob nekaterih referatih skušali otresti spon in so tako zašli na področja, ki so vzbudila v vseh živ interes in jasno pokazala kakšen naj bi bil spored takega zborovanja. Referati so bili v glavnem o delu učitelja, ki je nastavljen, ne pa o onem, ki je brez posla, odnosno o onem, ki si še ni skušal učiteljskega kruha. Bili pa so posamezni referati dobri in slabi, tendenčni in objektivni. Med najuspešnejše moramo šteti one o ženski emancipaciji in o poglabljanju učitelja v okolje delovnega ljudstva. Ostali referati pa so bili iluzorno tendenčni in so jih imeli zborovalci pri-

liko poslušati že v šoli in so jih čitali po knjigah.

Večina zborovalcev je vzela razne obljube z različnih strani dokaj skeptično, ostro pa je nastopila proti nameravanim nastavitvam učiteljskih abiturientov za ponižujočo plačo 300 Din na mesec.

Za zaključek tečaja so ljubljanski abiturienti priredili akademijo. In ali ni to značilno? Zanimiva skupina dramskih slik je film »Življenje mladih«. In le škoda, da ni bila zadnja slika »Spoznanje«.

V splošnem tečaj ni uspel kot bi moral. V njem ni bilo aktualnosti in ne sodelovanja vseh brezposelnih. Nikakor ni primerno prirejati tečaje zgolj za peščico brezposelnih, ki so zainteresirani na katerikoli stvari. Sicer pa je bil tečaj dobra šola za bodočnost, tako za prireditelje kakor za udeležence.

O biskovalec.

Ptuj

Znani francoski arheolog g. ravnatelj Leon Ray nas obišče, kakor vsa zadnja leta, tako tudi letos na svojem povratku iz Albanije, kjer vodi dela za izkopavanje rimskih spomenikov za francosko vlado. V petek 27. t. m. ob 6. uri zvečer predava v »Mestnem gledališču« o spomenikih in kipih v Parizu. Predavanje spremlja s skioptičnimi slikami. Vabimo k temu zanimivemu predavanju! Radi lažjega razumevanja bomo predavanje prevajali na slovenski jezik. Cercle français, Ptuj.

Sport

BSK v Pragi. »Beograjski sportni klub«, trenutno najboljši klub Jugoslavije, gostuje v soboto in v nedeljo v Pragi, kjer bo sodeloval na proslavi 40letnice praške Sparte. BSK igra prvi dan proti Slaviji, drugi dan pa proti Sparti. V torek bo BSK igral v Budjejevicah proti tamkajšnji reprezentanci.

Vzhodni evropski cup? Romunski delegat Lukides je na nogometni konferenci v Budimpešti predložil jugoslovanskega delegata dr. Andrijeviču, naj se ustanovi vzhodni evropski cup. Tekmovali bi: po dva kluba Jugoslavije, Romunije, Poljske in Bolgarije. S tem predlogom se bo še bavil JNS.

Švica: Romunija. V nedeljo 29. tm. se odigra v Curihu meddržavna nogometna tekma med Švico in Romunijo. Srečanje je obenem izločilna tekma za svetovno prvenstvo.

Mariborski smučarski klub obvešča članstvo, da bodo gimnastične vaje za smučarje vsako sredo ob 20. v dvorani hotela »Orel«.

Uletova kočna na Peci. Planince in vse ostale prijatelje narave obveščamo, da se Uletova kočna na Peci v nedeljo 29. oktobra t. l. z zaključkom letne sezone začasno zapre ter bo zopet odprta, čim nastopi ugodna prilika za smučanje. Dan ponovne otvoritve bo pravočasno objavljen. Cenjene smučarje in smučarske klube prosimo, da prično že sedaj pošiljati svoje prijave na podružnico SPD Mežica. K zatvoritvi kočne vsi prijazno vabljeni!

Od bolečine
k ugodju

Skrbi in bolečine povzročajo gube in Vas starajo. Aspirin tablete odpravijo vse bolečine in Vam vrnejo občutek ugodja. Aspirin tablete so pristne le z Bayerjevim križem. Vzemite jih brez skrbi, ne škodijo Vam!

ASPIRIN

BYER

V z. Jugosl. k. d. Zagreb, Gayva 32.
Daglas je registr. pod 5 br. 3407 od 1. III. 1933.

Medklubski odbor LNP, službeno. V nedeljo 29. t. m. se odigrajo naslednje tekme: V Mariboru ob 12.45 na igrišču SK Svobode prvenstvena tekma SK Železničar rezerva:SK Svoboda rezerva in ob 14.30 prvenstvena tekma SK Mura (Murska Sobota):SK Svoboda. Službujoči odbornik g. Filipančič. V Ptuj ob 15. na igrišču SK Ptuj prvenstvena tekma SK Ptuj:SK Drava. Službujoči odbornik g. Zamuda. V Murski Soboti ob 15. prvenstvena tekma SK Panonija:SK Gradjanski (Čakovec). Službujoči odbornik g. Hiršler. V Čakovcu ob 15. na igrišču ČSK prvenstvena tekma ISSK Maribor:Čakovečki SK. Službujoči odbornik g. Ilovcar. Tajnik.

SK Svoboda, nogometni odsek. Vsi člani se pozivajo, da posejajo redne vaje v telovadnici v Samostanski ulici, in sicer ob torkih od 19. do 21. za rezervo in mladino, ob četrkih pa za prvo moštvo. Vaje so pod nadzorstvom trenerja. Načelnik.

Nadebuden sinček.

Po informacijah agencije »Havas« iz Les Sables d'Olonne v Franciji je tamkaj navalil neki 13letni deček v očetovi odsotnosti na svojo slabotno mater, ki ga je pokarala zaradi neke porednosti. Mladi pokvarjenec je lastno mater podrl na tla, jo udaril z železnim ogrebalom večkrat po glavi in ostalem telesu ter ji nato še s svojim žepnim nožičkom odrezal uho. Da niso prihiteli sosedje na pomoč ubogi materi, bi ji nien sin izvrtal z nožem oči, kar je sam priznal. Skrajno pokvarjenega otroka je policija zaprla.

Hon-ga-paj:

Naš vujec Baláš

Dere je enok nekšji stari zmartrani ringšpil priša v Lotmerk, je vujeca Baláša jako skrbelo, ali bo komedijaš tudi kaj zaslužja ali ne. Zato so skimali z glavóji pa rekli: Ne ven, či se bo toti ringšpil pri nas v Lotmerki orijentira! — Vi, ker ste hodili v mestne šole, vi že znate, kaj so hteli reči. Drugokrat pa so pravili: Farkašova kuharica se ženi, si je že fse fekalije nakupila. Mislili pa so na viktualije. Dere jin je nekšji šandár kaza novi levolyar — brovning, so se vujec na žive na mrtve prdüşávali, da se mu pravi borovnik, ven dela takšje tisti Borovnik v Borovljah. Šteli šo tudi v knjigah, kak škodlivi so lidén bacili jetike. Zato pa so si, dere jin je sosed vmira na toten betégi, zdehnoli: Ja, ja, tote presnete parcele, ki po zraki lečejo! Sosed je resen vmra, dosti lidi pa je te hodilo k jegovi vdovici ondullirat, kak so vujec vlin spravili namesto kondolirat.

Jako so se zanimali tudi za tisto motovilo, ki leti bres kuja. Pravili pa so mu zmiron ato, kuči, f ker je ato spa, so pravili atokuraža, oyega človeka pa, ker

sedí v jen pa vrti tisti potáč, so meli za šnoflera. Dere so enok prišli z Marpruga, so razlagali, kak so vidlitan fse puno onibisof, hteli so reči omnibusof. No či pa je na naših ciglencah sirena zavullila podne, so dostikrat rekli: Hodmo k obedí, cerina že vuli!

V cajtingah so večkrat brali napis »Himen« te pa naznanilo, da sta se znavi dva oženila. Zato so me enok pitali: Dostí sen že po naših slovenskih krajih okoli priša, pa še resen ne ven, ge je ali toti Himen, ge se zmiron teko lúdi ženi. Mor-ti veš ti, driukša? — Če se nestrni ne zna lepo obnašati, so vujec Baláš rekli o jen, da pač ne zadosti marimiran. Radi so čili tudi lepo pesen, tudi sami so fčasi kakšo okroglo zabrudáli, znali so jih resen dosti starinskih, kerih mlajina več ne poje. Pa itak neso meli praf, dere so enok na fse mile viže hteli dokazati, da je tisto lepo »Po jezeru bistri glava« komprimira naš Prešern. Drgoč pa so rekli, ka se je nekšji hlačkar na volinlem shodí fejšt komponira namesto kom-pro-mi-tira.

Prava sen van ža, ka so bli dostikrat povabljeni na gostüvanje, primicije no tak dale. Enok so bli tudi na bole gospod-

skem banketi. Tan so jeli same nezgrintano fajni reči, našteli so jih van fse po redí, zapúna pa sen si samo to, ka so sídeli na mehkih fidélíh (najbrž fotelih), ka je po žúpi prišla na mizo nekšja paganéza — bila je majonéza — pa ka je meja muškattij slivanec nezarensko fajni bifé (namesto buké).

Četúdi so vujec Baláš meli zmiron zadosti dela, so itak fčasi v grúnt prekleli kakšega svojega kurénta (praf bi blo konkurenta), kerí ne zna praf konkolirati (ali kalkulirati), te pa račúni delo tak fal, ka nemre več pošteno asistirati (nemesto eksistirati), fčasih pa so celo rekli prazen tirati. Dere so ble enok volitve pa je blo teko shodov fsakšji z drugim kandidaton — fsakšji se je po svojen hréna, kaj fse bo naprava — so vujec Baláš vrezali s pesnico po mizi pa se zdrli: Ti prokleti kandoti, ven so fsi fkúp za vragá! — Naj lepše pa so napravili na nekšjen obrtnišken shodí tan f Ksandloven ógradi. To je blo tistikrat, dere smo meli fsak mesec nove ministre tak, ka so že nekšji v Lotmerki meli spokane kufre, či bi jih pozvali. Dostí je blo tan fse fele meštrof od hébajunke, ki človeka na svet spravi, pa do tistega, kerí mu trúgi vkúp zbije.

Nekšji gospodje z Marpruga pa Celja so gučali že dve vuri, tak ka se je vujeci Baláší od gučof pa od piva že dremalo. Eden se je hudičovo sprava na režim: »Režim je kriif, ka plačüvlemo teko Te pa so začeli: Jas kakti stari obrtnik zdrüžili, režim dela med nami svajo« — pa tak dale. Vujec Baláš so to ves podremani poslušali pa jih je nezarensko svadilo. Fstanoli so pa prosili za besedo. Te pa so začeli: Jas kukti stari obrtnik poznan fse tiste naše meštje, ki čejjo dobro našemi stani pa se za nas mantrajo. Jas poznan Rebeka, poznan Bureša, tídi Zadrafa pa našega Horvata — ne ven pa še, što je toti Režim. Odkod se je toti nesrečni človik vzeja? Zakaj dela svajo med nami? Zakaj če, ka bi plačüvali tak visoko štíbro, či je san obrtnik? Či pa ne obrtnik, kaj išče med nami? Vün ž jin! — Lehko si mislite, kak so ploskali vujeci Baláší pa se mu smejali! Potlan so zvedli, što je toti režim pa da nobeden režim neče shajati bres štíbre — povedali pa so le svojo!

Vite, takšji so bli naš vujec Baláš. Či bi kda še radi čili kakšo jihovo štirijo, bon že gleda, ka se bon na kero spota.

Marij Skafanc

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

Nad gladino oceana je bilo lepo solnčno jutro, ko se je letalo pričelo spuščati iz ogromnih višin proti zemlji. Vsenaoko li ni bilo nobene ladje, samo tik nad popljenim mestom se je zibala na površini temna podmornica, v kateri so sedeli Doljan, Intela, Jafis in Sorališis, ki so pohiteli Astisu naproti. Sedeli so nad krovom vozila in opazovali s posebnimi daljnogledi nebo nad seboj. Ko so opazili letalo, so zavriskali od veselja. Toda mnogo časa niso imeli, kajti letalo se je nižalo s tako naglico, kakor da bi padal kamen iz velikih višav. V nekaj trenutkih je že padlo na morje, ki je vzvalovilo in se zapenilo. Zračno vozilo se je potopilo pod vodo, se pa takoj nato dvignilo in obstalo. Podmornica se mu je približala in sprejela Astisa na svoj krov. Prvi mu je skočil naproti Doljan, ga objel in poljubil.

»Kako neskončno sem srečen, da si se vrnil živ in zdrav!«

»Še bolj sem vesel jaz, da me ne spreje maš več le kot prijatelj, marveč tudi kot predsednik nove vlade našega podmorja. Čestitam ti! Sijajno ste napravili. Nikdar

bi si ne bil mislil, da se da pri nas izvesti revolucija tako naglo in s tako popolnim uspehom. Zares, novi časi so nastali, odkar si prišel ti k nam.«

»Storili smo le, kar je bila naša dolžnost,« je odgovoril Doljan. »Predstaviti pa ti moram tudi svojo nevesto, ki te je prav tako željno pričakovala kakor jaz.«

Astis je šele tedaj opazil, da stoji za prijateljem princesa Intela. Stopil je k njej, se ji poklonil in ji poljubil roko.

»Čestitam, princesa,« je dejal. »V Doljanu ste dobili ženina, ki smo vsi lahko nani ponosni.«

»Hvala vam za čestitke, gospod Astis,« je dejala Intela. »Borila sva se za svojo ljubezen in sva tudi zmagala. Revolucija je bila zato potrebna, paši je moralo staro, a nič ne de, iz novega bo vzrastla še sijajnejša bodočnost našega ljudstva, ki bo moglo zopet vršiti svoje veliko poslanstvo med narodi zemlje.«

Prav tako iskreno sta pozdravila Astisa Sorališis in Jafis. Nekaj časa so ostali vsi v prijetnem pogovoru na krovu, nato so se pa podali v notranjost podmor-

nice, zaprli vrata in se pričeli naglo potapljati. S seboj so vzeli tudi letalo z obema pilotoma.

Kmalu so bili v podmorskem pristanišču in zopet na ulicah Oceanopolisa, kjer so jih pričakovale velike množice ljudi, ki so navdušeno pozdravljale Doljana, Jafisa, Sorališisa, Intela in Astisa, ki je bil tudi v prejšnjih časih v podmorju vedno priljubljen.

Moški so se takoj odpeljali v palačo predsedstva k seji, na kateri so dokončno sestavili prvo začasno vlado novega režima. Ustroj stare vlade je bil tak, da je vodil predsednik vse vrhovne posle, štiri senatorji, ki so imeli delokrog ministrov, so pa opravljali vse ostale posle. Poleg vlade s predsednikom in štirimi ministri, ki so tvorili senat, je obstajala še zbornica svetovalcev, ki so bili pritegnjeni k delu le tedaj, kadar so se reševala važnejša vprašanja, so pa sicer opravljali posle raznih oddelkov petih ministrstev. Ker je bila ta uprava preizkušena v tisočletjih, je tudi revolucija ni spremenila. Tako je bil za predsednika vlade izvoljen Doljan, za ministra notranjih zadev in predsednikovega namestnika Jafis, za ministra zunanjih zadev Astis, za ministra kulture in prosvete Sorališis, za ministra javnih naprav pa inženjer Hadamezis. V svet so bili imenovani najzaslužnejši revolucionarji, med

njimi tudi Sardanipalis, ki se je bil nena doma povzpел do uglednega moža in je tudi v mirni dobi pokazal veliko inteligenco in nenavadne sposobnosti. Ta vlada je bila samo začasna, ker so revolucionarji sklenili pritegniti k soodločevanju vse podmorsko ljudstvo brez razlike rojstva, stanu in posla. Zato so že čez nekaj dni razpisali volitve, ki naj določijo, kdo bo član zbornice svetovalcev in kdo član senata. Ker je bilo vse podmorsko enih misli, so bile te volitve skoraj nepotrebne, kajti vsi so glasovali za Doljana in njegove ljudi, tako, da je začasna vlada postala stalna in se je lahko takoj lotila izvrševanja velikih načrtov.

Že takoj v prvih dneh se je morala baviti z usodo bivših senatorjev Belisa Menezisa in Reizisa ter nekaterih svetovalcev, ki so zakrivali smrt tolikih revolucionarjev. Nekateri so zahtevali naj se vsi trije senatorji, ki so bili zaprti v ječi predsedstva, obsodilo na smrt, čemur se je Doljan odločno upiral. Enako stališče je zavzel tudi pri razpravi.

V veliki sejni dvorani predsedstva so bili zbrani vsi senatorji in svetovalci pred njimi pa so sedeli obtoženci. Po zaslišanju obtožencev in prečitaju spisov je tožilec Ogariš v dolgem govoru zahteval smrtno obsodo. Proti njej je prvi govoril Sorališis, nato še Doljan sam.

(Dalje prihodnjič.)

Spiritistični fenomen ali zločin?

Smrt napovedanega dne in ob napovedani uri.

Nedavno je umrl v Portsmouthu na Angleškem 68letni stari William Wilton, bivši mornariški kapitan. Iz angleških spiritističnih krogov se doznava, da je kapitan Wilton umrl točno ob uri in istega dne, kakor mu jo je že pred leti napovedal neznan duh na neki spiritistični seji.

V kriminalno-biološkem oddelku portsmouthske policije skušajo sedaj zdravnik s pomočjo obdukcije pojasniti vzroke kapitanove smrti. Policija stoji na stališču, da je smrt povzročila neka tretja oseba, da bi tako uresničila »prerokovanje duha«. Enako verjetno pa je, da je smrt nastopila morda tudi pod avtosugestijo, ki je mogla nastati zaradi silnega razburjenja.

William Wilton je služboval več desetletij kot pomorski kapitan. Ko pa je stopil v pokoj, je iz dolgočasnja postal član nekega spiritističnega kluba. Dne 29. avgusta leta 1932. mu je sporočil neki duh po mediju na seji omenjenega kluba, naj se dobro pripravi na dan 8. oktobra 1933, ker da bo tega dne umrl in bo moral v drugem, posmrtnem življenju izvršiti veliko nalogo.

Letos dne 8. oktobra je zapustil Wilton zvečer svojo hišo in se napotil v spiritistični klub. Ob slovesu je rekel samo svoji ženi, ki pa ni ničesar vedela o duhovem prerokovanju, sledeče: »Danes bodo vse oči vprte na mene...«

Po duhovni napovedi bi morala smrt nastopiti ob 20. uri, kar pa se ni zgodilo, ker je Wilton, ko je ura bila osem, še vedno mirno sedel na svojem stolu. Točno ob 8. uri in 2 minuti pa se je Wilton nenadoma zgrudil s stola na tla. Prijate-

lji so mu priskočili na pomoč, toda bilo je vse zaman, ker je bil Wilton že mrtev.

Wiltonova žena je sama opozorila policijo na nenavadne okoliščine, v katerih je umrl njen mož. Na podlagi njenih izpovedi je policija nato aretirala predsednika spiritističnega kluba, ki ga je pa po zaslišanju zopet izpustila.

To je bil v kratkem času že drugi primer, da je umrl član omenjenega spiritističnega kluba točno na dan, ki mu je bil napovedan kot dan njegove smrti na seji kluba po neznanem duhu. Policija bo poskrbela za ostre ukrepe proti sedaj nemejenemu delovanju spiritističnih družb in klubov.

Blasco Ibanez bo pokopan v domovini

Po vesteh iz Nizze bodo 28. oktobra v Mentonu velike svečanosti ob priliki prepeljave trupla slavnega španskega pisatelja Blasca Ibaneza v njegovo domovino. Ibanezovi zemeljski ostanke bodo prepeljani s pokopališča pred mestni magistrat, kjer bodo postavljeni na svečano okrašeni katafalk. V sredo 25. tm. bo priplula posebna španska eskadra vojne mornarice, kateri bo poredila francoska mornarica počastilni diner.

V četrtek 26. tm. zjutraj bo položen temeljni kamen za spomenik Blascu Ibanezu na promenadi De Borego. Ob tej priliki bodo imeli slavnostne govore predstavniki društva »Blasco Ibanez«, odposlanci Francoske akademije in španskih oblasti, znani pariški odvetnik Torres, predsednik francosko-španskega odbora v parlamentu in francoski mornari-

ski minister Albert Sarraut. Sledil bo defile vojaških čet, 12 francoskih in 12 španskih mornarjev pa bo odneslo krsto na špansko križarko.

Največje svečanosti bodo seveda prirejene na Španskem, nazadnje v Valenciji, kjer bodo položeni zemeljski ostanke slavnega pisatelja v rodni grudi, kamor bo prepeljan iz Francije, ki mu je v dobi pregnanstva nudila gostoljubno zatočišče.

Bojevite gojenke internata v Limoges.

V ženskem penzionatu v Limoges v Francoskem je obolelo 67 učenk za zastrupljenjem z neko jedjo. Uvedena je

bila takoj preiskava, ki je ugotovila, da meso, ki so ga dobile gojenke za kosilo ni bilo več sveže in da je to vzrok zastrupljenja. Enajst učenk se bori s smrtno. Ostalih 30 učenk, ki k sreči niso jedle mesa, ker so bile ta dan kaznovane s postom, so takoj, ko so izvedele za stanje svojih tovarišic in ugotovitev policije, vdrle v sobo ravnateljice, kjer so hotele linčati njo in njeno tajnico. Paznicam internata se je posrečilo z največjo težavo rešiti obe ženski. Telefonično je bila poklicana na pomoč tudi policija, ki je šele popolnoma pomirila razburjene deklice. Škandalozni primer je vzbudil v vsej Franciji veliko senzacijo in ogorčenje.

Mali oglasi

Razno

STARE MADRACE
in zofe prevzame v predelavo tapetnik Anton Arzenšek. Grajska ulica 2, v gradu, 4070

GUMBE IZ BLAGA.
raznovrstne, izdeluje najboljšje Plankl, Tattenbachova ulica 16, III. 4061

Pijte drevo
BRASIL-MATTE
1 urečica Din. 5.-
Z. ANDERLE

**KOLJE ZA SADNA DRE-
VESA**
prodaja Gnilšek, Razlagova ulica 25. 4041

ZASTOPNIKE
sprejme zavarovalnica. Ponudbe pod »Takoje« na upravo Večernika. 4057

MARTIN SAFRAN,
sobo-črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ulica 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

Stanovanje

SOBO S ŠTEDILNIKOM
iščem s. 1. ali 15. novembrom. Naslov v upravi »Večernika«. 4068

**LEPO, SOLNČNO TRISO-
BNO STANOVANJE**
z vsemi pritlikinami, oddam takoj mirni stalni stranki. Vpraša se v trgovini Sikošek. Koroška cesta 102. 4067

**MANSARDNO STANO-
VANJE,**
tri sobe s kuhinjo, v centru mesta, poceni oddam. Pismene ponudbe na upravo Večernika pod šifro »Trisobno stanovanje 550«. 4066

Pouk

ENGLISH LESSONS.
Miss Edith Oxley, Krekova ul. 18, II. 4052

**Karo
čevlji**

so sedaj

Gosposka 13

**Znižali smo
ceno knjigi**

„Prokletstvo ljubezni“

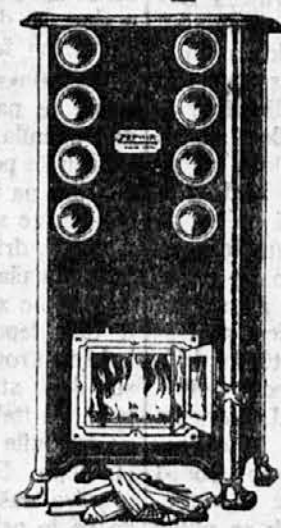
od Din 35- na
Din 23-

**Dobite jo v upravi Jutra in Večernika
v Mariboru, Gosposka ulica šte. 11**

Po dnevi in ponoči enako toplino

temeljni pogoj za zdravje otrok in odraslih zajamčuje

„Zephir“ peč

od mnogih zdravnikov
priznana za najideal-
nejšo kurjavo

**10kg greje sobo 24
ur.**

Proizvod:

„ZEPHIR“
tvornica pečl d. d.
Subotica

Zahtevajte brezplačne
cenike

Tovarniško zastopstvo:

v Mariboru:
Pinter & Lenard

v Celju:
D. Rakusch

v Ljubljani:
Venteslav Breznik